

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ جلسه	۱۴۰۰/۰۶/۲۰
عنوان موضوع	بررسی شاخص های نامناسب استان، بر اساس گزارش پایش ملی محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۳۹۹ " در راستای اجرای هفتاد و یکمین نشست شورای استان "		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان		
شرح موضوع	<p>مطابق با ماده (۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، اتاقها موظفند به منظور اطلاع سیاستگذاران از وضعیت محیط کسب و کار در کشور، شاخص های ملی محیط کسب و کار در ایران را تدوین و به طور سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استانها، بخش ها و فعالیتهای اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند.</p> <p>بر اساس گزارشی که در هفتاد و یکمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان ارائه گردید، شاخص ملی محیط کسب و کار از طریق انجام محاسبات بر روی ۷۰ نماگر (شامل ۲۸ مؤلفه پیمایشی و ۴۲ مؤلفه آماری) که از عوامل مختلف و قابل احصای مؤثر بر اداره واحدهای تولیدی در ایران معرفی شده است، حاصل می شود.</p> <p>بر اساس این گزارش، رقم شاخص ملی در فصل پاییز ۵/۹۳ محاسبه شده و شاخص استانی نیز رقم ۵/۵۱، را به خود اختصاص داده است. (نمره بدترین ارزیابی ۱۰ می باشد)</p> <p>در هر ۳ سه بخش عمده اقتصادی (کشاورزی، صنعت و خدمات)، مولفه های استانی زیر با کسب رتبه های ۲۸ و ۲۹ کشوری در بدترین وضعیت خود قرار گرفته و به عنوان مهمترین موانع کسب و کار استان، توسط فعالان اقتصادی بیان شده اند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار (رتبه ۲۹ کشوری) ۲. موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های اجرایی (رتبه ۲۸ کشوری) ۳. غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات (رتبه ۲۸ کشوری) <p>همچنین در گزارش یاد شده، مولفه های زیر را که در سطح کشور بیشترین امتیاز را کسب نموده اند، می توان به عنوان نقاط قوت استان در فعالیت های اقتصادی برشمرد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. حداقل بودن رقابت غیرمنصفانه شرکت ها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار (رتبه ۱ کشوری) ۲. پایین بودن دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها (رتبه ۱ کشوری) ۳. تقاضای بالای خدمات و کالاها در بازار (رتبه ۱ کشوری) 		
ایرادات و مشکلات مطروحه	شاخص استانی محیط کسب و کار علیرغم اینکه با عدد ۵/۵۱، نسبت به فصل گذشته، ۱/۷۷ درصد بهبود یافته ولی رتبه استان با ۴ پله سقوط از رده سوم کشوری در فصل گذشته، به رده هفتم تنزل یافته است.		

<p>با توجه به گزارش مذکور، وضعیت استان در موارد زیر از وضعیت نامناسبتری نسبت به سایر استان ها برخوردار بوده و نیاز آن است تا اقداماتی در جهت بهبود این مولفه ها صورت پذیرد:</p> <p>۱. رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات. (رتبه ۲۱ کشوری)</p> <p>۲. برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک و بهداشت. (رتبه ۲۲ کشوری)</p> <p>۳. ضعف زیرساخت های حمل و نقل. (رتبه ۲۲ کشوری)</p> <p>۴. محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن، همراه و اینترنت. (رتبه ۲۵ کشوری)</p> <p>۵. بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار (رتبه ۲۹ کشوری)</p> <p>۶. موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های اجرایی (رتبه ۲۸ کشوری)</p> <p>۷. غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات (رتبه ۲۸ کشوری)</p> <p>شایان ذکر است که برخی از مولفه های پایشی همانند "بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات ناظر بر کسب و کار" و نیز "غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه"، بدلیل سیاست های کلان اقتصادی، خارج از اختیارات مدیران استانی بوده و به لحاظ عملکردی، قابل مقایسه در بین استان های کشور نمی باشند.</p>	
<p>در راستای اجرای هفتاد و یکمین نشست شورای استان، جلسه کارگروهی با حضور نمایندگان اداره کل دارایی، اداره کل امور مالیاتی، اداره راه و شهرسازی، اداره راهداری و شرکت مخابرات استان به منظور بررسی شاخص های نامناسب استان در پایش محیط کسب و کار به شرح ذیل برگزار گردید:</p> <p>در راستای اجرایی شدن مصوبات هفتاد و یکمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان، جلسه کارگروهی با حضور نمایندگان اداره کل امور اقتصادی و دارایی، اداره کل امور مالیاتی، شرکت مخابرات، اداره کل راه و شهرسازی و راهداری استان به منظور بررسی شاخص های نامطلوب استان در برخی از مولفه های پایشی گزارش یاد شده، تشکیل و شاخصهای اخذ شده مورد بحث و بررسی قرار گرفت.</p> <p><u>مصطفی بهینا، مشاور دبیرخانه:</u> بر اساس ماده (۴) قانون بهبود محیط کسب و کار، اتاق های بازرگانی و اتاق تعاون و اتاق اصناف موظف هستند به صورت فصلی شاخص های ملی فضای کسب و کار را استخراج کرده و در قالب روش آماری در جهت تصمیم گیری بهتر ارائه دهند. براساس گزارش پائیز سال ۹۹ که بر اساس ۲۸ مولفه پیمایشی و ۴۲ مولفه آماری صورت گرفته بود، با توجه به شرایط موجود نسبت به تابستان وضعیت بهتر شده و در برخی کسب و کار رونق ایجاد شده و برخی رو به افول بودند. بر اساس اذعان فعالان اقتصادی مولفه های ۱. غیرقابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات ۲. بی ثباتی سیاست ها و قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار ۳. دشواری تامین مالی از بانک ها ۴. موانعی در فرآیند های اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۸</p>

اجرائی ۵. فساد و سوء استفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی جزو بدترین مولفه های این پایش بودند.

استان در تابستان ۹۹ در رتبه سوم قرار داشت. ولی در فصل جاری در رتبه هفتم قرار داریم. بخش کشاورزی دارای مساعدترین فضای کسب و کار و بخش خدماتی دارای بدترین وضعیت می باشد. بنگاه هایی با بیش از ۲۰۰ نفر پرسنل بهترین وضعیت و بنگاه هایی با تعداد ۱۰-۶ نفر پرسنل دارای بدترین وضعیت می باشند و این موضوع بیانگر اینست که بنگاه های کوچک به دلیل گیر و دار اداری و یکسری مشکلات که غیرقابل حل می باشد، دچار این وضعیت شده اند. در کل، بحث های مالیات، حمل و نقل، مخابرات و مجوز های کسب و کار نامناسب ترین مولفه های استان در این پایش می باشند.

طبق ماده (۱۴) و (۱۵) قانون بهبود محیط کسب و کار، تمامی دستگاه های اجرای و قضائی موظف هستند یکی از معاونین خود را به عنوان معاون بهبود محیط کسب و کار معرفی کنند که علیرغم طرح این موضوع در شورای گفتگوی استان در سال ۹۶ و تصویب معرفی نمایندگان توسط دستگاه های اجرایی، لیکن اطلاع رسانی عمومی و رسمی صورت نگرفت و در نهایت به موضوع میزهای خدمت ربط داده شد. در حالیکه موضوع کاملاً متفاوتی بود.

بیت اله آخوندی، کارشناس اقتصادی و مسئول فضای کسب و کار اداره کل امور اقتصادی و دارایی: در ادارات سمتی به عنوان معاونت کسب و کار وجود ندارد. حتی از وزیر اقتصاد که به عنوان دبیر دبیرخانه پایش کسب و کار می باشند، درخواست معاونت کسب و کار در ادارات دارایی داشتیم ولی فردی به عنوان کارشناس معرفی شده است که در سطح معاون نمی باشد و اطلاعاتی در خصوص بهبود فضای کسب و کار ندارند. مجدد از دستگاه ها درخواست می کنیم که نفراتی در حد معاون معرفی کنند.

مصطفی بهینا: متأسفانه در استان معاونتی به عنوان معاونت بهبود فضای کسب و کار نداریم و موضوعی که در قانون مطرح شده اینست که یکی از معاونین خود را به عنوان مسئول محیط کسب و کار معرفی کنند و فضای کسب و کار برای دستگاه های اجرایی ناشناخته می باشد و نیازمند اینست که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان متولی فضای کسب و کار در این خصوص روشن گری برخی دستگاه ها انجام شود.

محمد ابراهیم نوشیروان زاده، نماینده اداره راهداری: مزیت های استانی ما هنوز مشخص نشده است تا بتوان به سمت آنها حرکت کرد، پیشنهاد بنده مشخص شدن مزیت های استانی سپس درخواست کمیته های کارشناسی با افراد مرتبط می باشد که در این خصوص درخواست اختیار استانی داریم. با مشخص شدن مزیت های استانی می توان دو موضوع را به عنوان پیشران انتخاب کرده و اقدام کرد.

مصطفی بهینا: در مورد رویه های ناعادلانه میزان و دریافت مالیات، رتبه ۲۱ کسب کرده ایم که مستلزم پیگیری راه کارهای لازم برای حل این مشکل می باشد.

جواد عباسی، مشاور مالیاتی اداره کل امور مالیاتی: تا زمانی که به این باور نرسیدیم که فعال بودن کسب و کار از اهم ویژه ای برخوردار است به موفقیت دست پیدا نمی کنیم. بنده در این خصوص سعی کرده ام قوانینی که به نفع کسب و کار و کاربردی بوده اجرائی کرده و باعث کاهش تنش های بوجود آمده شوم. علاوه بر سامانه ۱۵۲۶ تلفن گویای اداره امور مالیاتی، بنده هم پاسخگوی سوالات می باشم که همراهی و حمایت کل سازمان نیز برای حل مشکلات نیاز است.

مصطفی بهینا: بحث حمل و نقل و ضعف زیرساخت های استان که در رتبه ۲۲ قرار داریم.

جعفر حاجی زاده، کارشناس بازرسی اداره کل راه و شهرسازی: به نسبت اعتباراتی که در خصوص زیرساخت ها در اختیار اداره کل راه و شهرسازی قرار داده می شود، پیگیر اجرای پروژه ها بودیم ولی محدودیت اعتبارات باعث بلاتکلیفی پروژه های راه و شهرسازی شده است.

مصطفی بهینا: موضوع مهم اینست که آیا توانسته ایم برنامه ای مدون برای زیرساخت ها ارائه دهیم؟ برای راه های مواصلاتی استان چه برنامه هایی داریم؟ آیا در بحث آمایش سرزمین و یا دیگر برنامه های بالادستی برنامه ای مدون در خصوص مطالبات داریم؟ در بحث کسب و کار دو موضوع بهبود و توسعه مطرح است تا بهبود صورت نگیرد قادر به توسعه نخواهیم بود.

محمد ابراهیم نوشیروان زاده، نماینده اداره راهداری: در خصوص این موضوع بحث های زیادی می توان مطرح کرد. در کل دنیا حدود ۱۵۰ میلیارد تن کالا جابجا می شود که ۱۱ میلیارد تن آن بین اروپا و آسیا جابجا می شود. از ۶ کریدور جهانی دنیا ۵ مورد از ایران عبور می کند و از ۵ مورد کشوری ۳ مورد از استان ما، و هر تن کالایی که از ایران عبور می کند، بیش از ۱۰۰ دلار درآمدزایی داشته و همچنین می تواند باعث ایجاد ارزش افزوده شود؛ با توجه به اینکه موقعیت ما متفاوت تر از بقیه استان ها می باشد. می توانیم هر سال بیش از ۳۰ میلیارد دلار از حوزه حمل و نقل و ترانزیت کسب درآمد داشته باشیم. ولی در حال حاضر از دو میلیارد دلار پایین تر است و رتبه ما از آذربایجان و ارمنستان هم پایین تر می باشد. در حوزه حمل و نقل می توان به طور متفاوت عمل کرد ولی متاسفانه در این خصوص تفکر مفید و مطالبه گری وجود ندارد. تا زمانی که در خصوص مزیت ها تمرکز نداشته باشیم، مشکلات قابل حل نمی باشد. همچنین از ظرفیت های جاده ای استان به طور کامل استفاده نمی شود. برای پیشرفت کار، باید نمایندگان مجلس و دولت جدید را با خود همراه کنیم. چون این مزیت استان ما باعث فعال شدن حوزه کشاورزی و صنعت و دیگر حوزه ها نیز می شود و برای کشور ما تنها محل ارتباط با دنیا، ترانزیت و حمل و نقل جاده ای استان ما می باشد. دسترسی به آب های جنوب ایران برای روسیه مطرح است، چون ظرفیت بنادر جنوب و شمال همخوانی ندارند روسیه برای راه اندازی کریدور شمال - جنوب باید در کنار بنادر، خطوط ریلی و بنادر را نیز راه اندازی کند. ما باید در این خصوص مطالبه داشته باشیم. تمامی زیرساخت هایی که مدنظر بوده و اولویت های بهبود و تغییر و توسعه می باشد، برای طرح در صحن شورا به شما ارائه می دهم.

مصطفی بهینا: موضوع محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن همراه و مخابرات و اینترنت که در رتبه ۲۵ قرار داریم.

عادل امام زاده، کارشناس مسئول فروش مخابرات استان: بخاطر بالا بودن هزینه های اجرایی فیبر نوری، شرکت های کوچک فیبر نوری را قبول نکرده و پیشنهاد دادیم از طریق رادیو که هزینه بسیار کمتری نسبت به فیبر نوری دارد مشکل اینترنت آنها را حل کنیم و اولین استان در زمینه اینترنت تلفن ثابت از طریق رادیو هستیم و الگوی دیگر استان ها شده ایم.

در خصوص قطعی اینترنت سامانه، مشکل ارتباطی و قطعی از طرف ما نمی باشد. یا از طرف حراست سازمان مربوطه و یا اینکه به دلیل ضعف اطلاعات نفر آئی سازمان ها می باشد که اطلاعات به روز نداشته حتی بعضا در خصوص فیبر اختصاصی که برای سازمان دریافت کرده اند، اطلاعاتی ندارند. شرکت ها باید از نیروهایی با اطلاعات به روز استفاده کنند و یا آموزش های لازم برای نفرات آئی تی در نظر بگیرند. باید در مورد کمبود پهنای باند از ما درخواست داشته باشند و مخابرات آمادگی پاسخگویی در این خصوص را دارد. از سه سال پیش تا کنون طی قراردادهای منعقد شده با شرکت های شهرک های صنعتی، کل شرکت ها تحت پوشش فیبر نوری قرار گرفته اند مگر برخی شرکت های کوچکی که درخواست پوشش فیبر نداشته باشند.

مصطفی بهینا: مورد بعدی، موانع موجود در فرآیند اخذ مجوز های کسب و کار که دارای رتبه ۲۸ می باشیم. بهتر است ابتدا موضوع معاونین کسب و کار را پیگیری کنیم سپس با یکسری دستگاه های اجرایی صادر کننده مجوز جلسه ای در این خصوص داشته باشیم. تا بتوانیم در کاهش فرآیند ها کاری انجام دهیم. هدف آسیب شناسی موضوع است که کدام دستگاه ها مسئول هستند و ایراد کار کجاست.

بیت اله آخوندی، کارشناس اقتصادی و مسئول فضای کسب و کار اداره کل امور اقتصادی و دارایی: مسئول پنجره واحد، آقای منعم هستند و در صورت نیاز می توان با ایشان صحبت کرد البته با توجه به اینکه در این زمینه جلسات زیادی تشکیل شده و به نظرم نمی توان نتیجه گرفت.

جعفر حاجی زاده، کارشناس بازرسی اداره کل راه و شهرسازی: باید پارامتر های شاخصی که باعث کسب رتبه ۲۹ در زیرساخت های حمل و نقل شده ایم مشخص شود تا بدانیم در کدام سمت باید انرژی خود و بودجه را سوق دهیم.

در ارزیابی سالانه ای که در خصوص پنجره واحد صورت گرفته است، در مورد صدور مجوز به مدت دو سال هیچ امتیازی کسب نکرده ایم و از سال گذشته سازمان راه و شهرسازی را به عنوان دستگاه صادر کننده مجوز در نظر نگرفتند، دلایلی که ارائه دادیم نشانگر این موضوع بود که ما صادر کننده مجوز نیستیم و عملا ارزیابی انجام شده هم بهبود یافته و در کل چرخه صحیحی در این زمینه تعریف نشده است و باید مجموعه ای بالاتر از دستگاه ها وارد موضوع شده و با در نظر گرفتن قوانین تمام دستگاه ها به بررسی فرآیند ها و اصلاح آنها بپردازد. در غیر اینصورت تمام دستگاه ها به صورت جزیره ای عمل کرده و نتیجه بخش نخواهد بود.

۱. با توجه به اینکه موانع موجود بر سر راه فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های اجرایی، جزو نامطلوب ترین مولفه فضای کسب و کار استان شناسایی و اعلام شده است، پیشنهاد می گردد تا اداره کل اموراتصادی و دارایی در راستای اجرایی نمودن مواد ۱۴ و ۱۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (بند ۴ مصوبه سی و چهارمین جلسه شورای گفتگوی استان در سال ۱۳۹۶ مبنی بر معرفی معاونین بهبود محیط کسب و کار دستگاه های اجرایی استان) ضمن اجرایی نمودن این مصوبه، نسبت به برگزاری جلسات کارشناسی با معاونین مذکور در دستگاه های اجرایی، اقدامات لازم را در رفع موانع مربوطه بعمل آورد. ضروری است تا مسئولین معرفی شده در سطح معاونین دستگاه های اجرایی بوده و اطلاعات کافی در ارتباط با فضای کسب و کار حوزه مربوطه داشته باشند.

۲. علیرغم همکاری های صمیمانه مدیران ارشد اداره کل امور مالیاتی استان با فعالان اقتصادی، متأسفانه رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات، با کسب رتبه ۲۱ کشوری از جمله مواردی است که در گزارش فصل پاییز، از وضعیت نامطلوبی در فضای کسب و کار استان برخوردار می باشد. با توجه به اهمیت بهبود فضای کسب و کار در تحقق رشد و توسعه پایدار، پیشنهاد می گردد تا اداره کل امور مالیاتی استان ضمن آگاهی بخشی به فعالان کسب و کارهای خرد و متوسط در ارتباط با تکالیف و قوانین مالیاتی از طریق برگزاری دوره های آموزشی و ارائه مشاوره، نسبت به استفاده حداکثری از اختیارات استانی جهت اجرای رویه های عادلانه ممیزی و بخشودگی جرایم مودیان، همراهی و حمایت لازم را از فعالان بخش خصوصی استان بعمل آورد.

۳. با توجه به موقعیت متفاوت ما از بقیه استان ها و قرارگیری ۳ کریدور جهانی حمل و نقل و ترانزیت دنیا در منطقه شمالغرب کشور، پرداختن به این موضوع از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد. توسعه زیرساخت های حمل و نقل و استفاده از ظرفیت های جاده ای استان بعنوان یک مزیت نسبی، باعث خواهد گردید تا ضمن کسب درآمد پایدار ناشی از ترانزیت کالا، سایر حوزه های اقتصادی نظیر صنعت و کشاورزی نیز از رشد چشمگیری برخوردار گردند. متأسفانه ضعف زیرساخت های حمل و نقل و کیفیت نامطلوب جاده های استانی، بعنوان یکی از عوامل توسعه نیافتگی، مشهود بوده و نیازمند آن است که ضمن اهتمام دستگاه های متولی توسعه زیرساخت های حمل و نقل و سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان در افزایش سهم اعتبارات عمرانی استان، نسبت به رفع موانع مربوط به مشارکت عمومی - خصوصی و استفاده بالقوه از توان بخش خصوصی در توسعه این بخش، گام های موثری برداشت. علیرغم اینکه اداره کل راه و شهرسازی استان به میزان اعتباراتی که در خصوص احداث زیرساخت ها در اختیار دارد، پیگیر اجرای پروژه ها بوده است ولی محدودیت و کمبود اعتبارات عمرانی، باعث بلاتکلیفی پروژه ها در این حوزه گردیده است.

۴. طی گزارش نماینده محترم شرکت مخابرات استان، در ماه های اخیر از امواج رادیویی در زمینه اینترنت تلفن ثابت که از هزینه بسیار کمتری نسبت به هزینه های اجرای فیبر نوری برخوردار می باشد استفاده گردیده است. همچنین طی قراردادهای منعقد شده با شرکت شهرک های صنعتی، اغلب شهرک های صنعتی تحت پوشش فیبر نوری قرار گرفته اند مگر برخی شهرک های کوچک که درخواست پوشش فیبر نوری نداشته اند. پیشنهاد می گردد تا دستگاه

پیشنهادات

<p>های اجرایی با بکارگیری کارشناسان زبده در زمینه IT از امکانات حداکثری شرکت مخابرات در افزایش پهنای باند و پوشش اینترنتی سامانه های خود استفاده نمایند تا مشکلات موجود در ارتباط با سامانه ها مرتفع گردد.</p> <p>۵. در خصوص مولفه مربوط به برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک و بهداشت، که رتبه ۲۲ کشوری را به خود اختصاص داده و جزو موانع فضای کسب و کار استان بشمار می رود، نیازمند تعامل بیشتر سازمان های یاد شده با فعالان اقتصادی می باشد و پیشنهاد می گردد تا ضمن حذف برخی استعلامات زاید از پنجره واحد، دستگاه های نظارتی استان نیز اهتمام ویژه ای را در جلوگیری از این برداشت های سلیقه ای از سوی مأموران مربوطه، داشته باشند.</p>	
<p>۱. بند ۴ مصوبه سی و چهارمین جلسه شورای گفتگوی استان در سال ۱۳۹۶ مبنی بر معرفی معاونین بهبود محیط کسب و کار دستگاههای اجرایی استان.</p> <p>۲. گزارش منتشره از سوی اتاق ایران در خصوص پایش ملی محیط کسب و کار ایران در پاییز ۱۳۹۹.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>